

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Izrazi občudovanja
in priateljstva

Po krivdi raznih mednarodnih hujskačev tudi objektivni svet dolgo ni hotel verjeti v moč in složnost Jugoslavije. Šele v zadnjih letih in zlasti v zadnjih mesecih je pričelo povsod prevladovati prepričanje, da je naša država faktor, s katerim je treba resno računati. Sedaj, ob tragični smrti Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Zedinitelja, pa so izginili namah še poslednji dvomi in vsa Evropa in ves svet ve, da Jugoslavija ne obstoja samo kot politična tvorba, ampak tudi kot narodna stavba in enota duš in src. To so odkriti izrazili tudi vsi tuji zastopniki, ki so se udeležili pogreba velikega pokojnika in to so tudi napisali vsi poročevalci listov, ki so se v teh dneh zbrali v naši sredini. Nekatere izjave in nekatere poročila so naravnost izrazi nepopisnega navdušenja in simpatij do našega naroda in celokupne naše države. Število naših prijateljev se je silnopomnožilo tudi v vrstah tistih narodov, katerih interesi se ne krijejo docela z našimi.

Tako moremo s posebnim poudarkom naglasiti besede, ki jih je izrekel zastopnik Nemčije general Göring ob slovesu od Jugoslavije: »Nikdar nisem videl niti doživel v svojem življenju, kar sem videl tukaj. Kako so množice jugoslovanskega naroda spremile svojega kralja na poslednjem potu, me je globoko ganilo, zlasti pa še prizori, ki sem jih videl z vlakom, ko je vozil pokojnega kralja v Topolo, in ko sem ob vsej železniški progi gledal vrste jokajočih kmetov, kar mi je ostalo globoko v spominu za vse življenje. To iskreno čustvovanje naroda je najboljša jamstvo za vladavino našega mladega kralja. Kar se tiče pridobivanja množic, se smatram za specialista in vem najbolje, kaj pomeni navdušenje množice, predvsem pa iskreno čustvovanje, ki sem ga videl v bolesti jugoslovanskega naroda ob pogrebu velikega kralja. Mnogo sem pričakoval, da pa bi narod tako globoko in iskreno čutil izgubo svojega kralja, nisem mislil.« Nadalje pa je dejal: »Vaši ljudje, ki sem jih imel priliko doslej nekoliko spoznati, so me navdušili ter mi bodo ostali v trajnem spominu. Zato sem se čvrsto odločil, da bom v najkrajšem času, morda že spomladi, zopet prišel v vašo državo. Mi si želimo priateljstva z Jugoslavijo!« Sedanja Nemčija pozna samo svoje interese in se nikdar ne bo ponovilo leto 1914., ko je morala iti za druge po kostanj v ogenj.

Prav tako pomembne so bile tudi besede bolgarskega zunanjega ministra Batolova ob slovesu: »Bolgarski narod, vojska in vlada iskreno sočustvuje z bratskim jugoslovanskim narodom ter plakajo skupno z njim za nesmrtnim kraljem, ki je bil največji pobornik za zблиžanje naših dveh bratskih in sorodnih narodov. Sporočilo blagega kralja Aleksandra, ki ga je zapustil svojemu narodu, je sprejel tudi bolgarski narod. Tudi on je trdno odločen izpolniti to oporoko do konca, ker pomeni svet nalog za ustvaritev miru in utrditev splošnega blagostanja vsega človeštva. Jugoslovanski in bolgarski narod bosta nadaljevala započeto delo miru in sporazuma. Nezaupanje in nesporazum med obema bratskima narodom sta za vselej odstranjena. Med nami se je razvila atmosfera bratskega razumevanja in soodelovanja. Odnosaji med našima dvema narodom se nikoli in z ničemer ne bodo več spremenili. Smrt kralja Aleksandra bo le še utrdila naše iskrene in bratske odnose. Mi njegovega sporočila ne bo-

Nova vlada Nikole Uzunovića

V novi vladi, ki je bila sinoči sestavljena in opolnoči zaprisežena so poleg vseh dosedanjih ministrov tudi bivši predsedniki vlad Živković, Marinković in Srškić

BEOGRAD, 23. oktobra. Po celodnevni pogajanji z vodilnimi politiki se je podal designirani ministrski predsednik g. Nikola Uzunović pozno sinoči v kraljevski dvorec Dedinje in predložil regentskemu svetu dekret za imenovanje njegove nove vlade. Regentski svet je njegovo listo ministrov podpisal.

V novi rekonstruirani vladi so ostali vsi dosednji ministri v svojih resorih, mimo tega pa so bili sprejeti vanjo tudi vsi trije ministrski predsedniki, ki so predsedovali vladam kraljevine Jugoslavije po 6. januarju l. 1929., in sicer ge-

neral Peter Živković, dr. Voja Marinković in dr. Milan Srškić. Nova vlada je sestavljena sledeče:

Ministrski predsednik Nikola Uzunović, minister brez portfeljev dr. Voja Marinković in dr. Milan Srškić, minister vojske in mornarice general Peter Živković, poljedelski minister dr. Dragutin Kojić, prosvetni minister dr. Ilija Šumenković, pravosodni minister Boža Maksimović, minister za telesno vzgojo naroda dr. Grga Angjelinović, minister za trgovino in industrijo Juraj Demetrović, finančni mi-

nister dr. Milorad Djordjević, minister za gradnje dr. Stjepan Srkulj, minister za zunanje zadeve Bogoljub Jevtić, minister za notranje zadeve Žika Sarić, minister za socialno politiko dr. Fran Novak, minister za gozdove in rudnike dr. Milan Umanški, minister za promet Ognjen Kuzmanović.

Člani nove vlade so se podali nekako opolnoči v kraljevski dvorec Dedinje, kjer so pred člani regentskega sveta prisegli po predpisih ustave.

Boi za izročitev Pavelića in Kvaternika

ITALIJA JU NAJBRŽE SPLOH NE BO IZROČILA. OBA DALJE ZANIKATA VSAKO KRIVDO.

PARIZ, 23. oktobra. Postopanje italijanskih oblasti, ki niso dovolile zaščitanja Pavelića in Kvaternika po francoskem policijskem uradniku Royeru, je izzvalo v francoskem tisku in v javnosti neugodne komentarje. Vsi listi naglašajo, da bi morala biti dolžnost Italije Pavelića in Kvaternika takoj izročiti Franciji, da bi mogla nato nadaljevati započeto preiskavo o atentatu v Marseilleu. Nasprotno pa se zdi, da bo procedura za izročitev trajala zelo dolgo, in je tudi prav malo verjetno, da bi se ugodno zaključila. Italija obeh aretirancev najbrže sploh ne bo hotela izročiti, ker se sklicuje na to, da je klavzule o izročanju atentatorjev na šefe držav ne vežejo in je v konvenciji, sklenjeni med Italijo in Francijo leta 1870. celo izrecno pou-

darjeno, da se politični zločinci in tudi atentatorji ne izročajo. Tudi italijanski tisk navaja, da mora o eventualni izročitvi razpravljati poleg kasačije tudi sama vlada. Če se bo izročitev zavrnila, bosta Pavelić in Kvaternik sojena v Italiji na podlagi gradi, ki ga bodo zbrale francoske oblasti. Glede ostalih atentatorjev, ki so bili aretirani v Franciji, pa še ni ugotovljeno, ali bodo sojeni v Franciji ali pa izročeni Jugoslaviji. Po poročilih iz Turina vztrajata dr. Pavelić in Kvaternik neomajno pri svoji prvotni izpovedi, da za atentat v Marseilleu nista ničesar vedela in nista bila v nikaki, ne posredni ne neposredni zvezi z atentatorji. Dr. Pavelić tudi odločno zanika, da bi bil po l. 1927 sploh kdaj v Franciji.

Taina trgovinska pogodba med Nemčijo in Japonsko

PARIZ, 23. oktobra. Pariška izdaja »Daily Herald« trdi, da je bila med Nemčijo in Japonsko sklenjena zelo važna trgovinska pogodba. Po tej pogodbi se Nemčija obvezuje uvoziti iz Japonske vsako leto milijon ton svile, Japonska pa mora iz Nemčije uvažati kemične proizvode. Nadalje je tudi sklenjeno, da bo Nemčija poslala prihodnje leto na Japonsko 500 svojih letalcev in inženjerjev. Ta trgovinska pogodba je bila sklenjena pred šestimi meseci. Pogodba velja za dobo prihodnjih petih let. Nanaša se tudi na dobavljanje vojnega materiala Japonski s strani Nemčije.

SCHUSCHNIGGOVA POT V RIM.

DUNAJ, 23. oktobra. Zvezni kancelar dr. Schuschnigg bi bil moral v začetku novembra odpotovati v Rim, je pa zaradi atentata v Marseilleu svoje potovanje odgodil na drugo polovico novembra.

mo zatajili niti za trenutek. Takšni so naši odnosi danes, takšni bodo jutri in vedno!

Enake in podobne izjave so podali tudi drugi državniki, ki so zapuščali našo prestolnico in našo državo. Zelo iskrene so bile zlasti tudi besede turškega zunanjega ministra Tevfika Ruždija beja, ki je dejal med drugim: »Osebnost bom poročal svojemu vzvišenemu šefu o nepozabnih vtisih s pogreba veli-

Pomorska konferenca bo propadla

LONDON, 23. oktobra. »International News Service« poroča, da je pomorska konferenca, ki se bo sešla spomladi prihodnjega leta v Londonu, že sedaj obsojena na popoln neuspeh. Amerika in Anglija stojita še dalje na stališču 5:5:3 napram Japonski, dočim Japonska izjavlja, da pod takimi pogoji sploh nima smisla konferenco sklicevati.

RAZPREDENOST ZLOČINSKIH NAMER.

PARIZ, 23. oktobra. Preiskava o atentatu v Marseilleu je ugotovila, da so se atentatorji pripravljali na atentat razen v Marseilleu tudi v Parizu, Londonu in v Švici.

TERORISTI SO SE PRESELILI.

BUDIMPEŠTA, 23. oktobra. Tuji novinarji, ki so obiskali veleposestvo Janko pusto pri Veliki Kaniži, so ugotovili, da so emigranti od tam izginili

kega ljubljene jugoslovanskega kralja, ki je dal svoje življenje za mir vsega Balkana.« Nadalje je govoril o neomajni trdnosti zvez, ki so nastale na Balkanu in izrazil najglobljo željo, da bi se tem zvezam v najkrajšem času pridružil Bolgarija tudi formalno in bi bil tako zedinjen ves Balkanski polotok. Po vseh teh izjavah prijateljstva nam je lažje prenašati neizmerno bol izgube našega velikega vladarja.

in je graščina prazna. Kakor se je ugotovilo, so se preselili v Buzo pusto, ki je oddaljena od prvotnega taborišča okoli 30 km.

GÖMBÖSOVA POTOVANJA.

DUNAJ, 23. oktobra. Na potovanju iz Rima, je prispel včeraj na Dunaj madžarski zunanji minister Kánya. V tujem tisku so se pa pojavile vesti, da bo tudi Gömbös prispel še ta teden na Dunaj, vendar se na merodajnem mestu zanikajo. Nasprotno se pa ne izključuje, da se ne bi Gömbös na svojem potovanju v Rim ustavil tudi na Dunaju, dasi bo potoval najbrže preko Gradca. Verjetno je pa mnogo bolj, da se bo ustavil na Dunaju ob povratku iz Rima.

ŠPANSKI ZANIKAJO.

PARIZ, 23. oktobra. Tu so se razširile vesti, da je Lerrouxova vlada sklenila odstopiti in ji bo sledila diktatura pod vodstvom generala Franca. Špansko poslaništvo v Parizu je te vesti zanikalo in izjavilo, da je vojska popolnoma vdana vladi.

ITALIJANSKE BOJNE LADJE.

RIM, 23. oktobra. Dne 28. t. m. bodo pričeli graditi v Trbižu in v Sestri Ponente dva nova velika drednoughta »Littorio« in »Vittorio Veneto«, ki bosta imela vsak po 36.000 ton. Meseca decembra pa bo splavljena velika podmornica tipa »Balilla«, ki se gradi v Speziji.

IZGON DUHOVNIKOV IZ MEHIKE.

BERLIN, 23. oktobra. Iz Mehike poročajo: V zvezi s soglasnim sklepom zbornice, da se vsi rimsko-katoliški duhovniki izženejo iz države, so oblasti mehiške zvezne države Zacatecas priporočila vsem duhovnikom na svojem področju, da se čimprej izselijo.

RUSIJA IN AMERIKA.

BERLIN, 23. oktobra. Iz Vladivostoka poročajo: Ameriški poslanik Bullitt, ki je te dni prispel v Vladivostok, je izjavil zastopnikom tiska, da bo v kratkem ustanovljen v Vladivostoku ameriški konzulat. Mimo tega se vrše tudi pogajanja za uvedbo stalne letalske zveze med Rusijo in Ameriko preko Tihega oceana.

KATASTROFA JAPONSKEGA PARNIKA.

TOKIO, 23. oktobra. Preiskava je ugotovila, da se je pogrešani japonski parnik »San Maru« ob priliki zadnjega tajfuna potopil s celokupno posadko 49 mož.

Dnevne vesti

Premestitev v finančni službi. Premješčen je poverjenik Rudolf Urbanič iz Šmarja pri Jelšah k finančni upravi za okraj Maribor, levi breg.

Iz carinske službe. Premješčena sta carinska uradnika Svetislav Miljković iz Beograda v Maribor, Mihajlo Papić pa iz Ljubljane v Gornjo Radgono.

Poroka. V frančiškanski cerkvi sta se poročila sin mariborskega veletrgovca g. Karol Wesiak in hčerka lastnika kemične pralnice in barvarne gđc. Hilda Nedogova. Bilo srečno!

Narodna obrana na Pobrežju. Blagopokojnega velikega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja so položili v četrtek 18. t. m. v njegovi zadolžbini na Oplencu k večnemu počitku. Prebivalstvo občine Pobrežje se bo v četrtek 25. t. m. ponovno poklonilo velikemu svojemu kralju in voditelju. Vljudo vabimo vsa društva, organizacije in soobčane, da se udeležijo komemoracije v četrtek 25. oktobra ob 20. uri v dvorani brata Renčlja. — Odbor.

Žalna svečanost studenške gasilske čete. Preteklo soboto zvečer so se polnoštevilno zbrali studenški gasilci v dvorani gasilskega doma k žalni seji. Zbrane gasilce je nagovoril predsednik Kaloh in se v tistem nagovoru spominjal velikega kralja-mučenika, katerega spomin so gasilci počastili s trikratnim »Slava!« Novemu kralju Petru II. pa so zaklicali trikratni »Živio!« Maršalatu dvora je bilo odposlano sožalje z izrazi zvestobe Nj. Vel. kralju Petru II. Po končanem nagovoru je predsednik prisegel najprej sam, nato pa je zapisel ostale gasilce. Pred zaključkom žalne seje se je predsednik Kaloh spomnil tudi tragično umrlega podstaroste Jugoslovanske gasilske zveze Jerneja Vengusta.

Zahvala ministra Andjelinića mariborskemu »Perunu«. Predsednik »Peruna« g. Hlebs je prejel včeraj zahvalo ministra za telesno vzgojo in narodno zdravje g. dr. Andjelinića za sožalno brzojavko, ki mu jo je poslal mariborski »Perun« s svoje žalne seje povodom tragične smrti našega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Nova odredba o narodnem žalovanju. Preteklo soboto je imel ministrski svet svojo sejo, na kateri je sprejela prvo točno določbo o narodnem žalovanju za blagopokojnim vitežkim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. Po spremembi bo trajalo žalovanje na dvoru eno leto, to je do 9. oktobra prihodnjega leta. V prvih šestih mesecih bo globoko žalovanje. Do vključno četrta 25. t. m. traja še najgloblje žalovanje in ne sme biti v tem času nobene predstave in nobene prireditve. Od petka 26. t. m. nadalje šest tednov, to je do vključno 20. novembra, pa traja globoko žalovanje in se ne smejo vršiti v tem času nobene prireditve, ki bi imele značaj veselosti ali plesa. Po novi odredbi ne bo torej do vključno četrta 25. t. m. nobene gledališke in nobene kino-predstave, čeprav so bile te ponekod že najavljene.

»Čuvajte Jugoslavijo!« Beograjska radio-postaja je uvedla po končani emisiji namesto doslej običajnega pozdrava pozdrav »Čuvajte Jugoslavijo!« Z istim pozdravom zaključujeta svoje emisije tudi ljubljanska in zagrebška oddajna postaja. V Beogradu pa se je pričela tudi akcija, da bi zadnje besede našega kralja postale sploh narodni pozdrav in naj bi se ljudje pozdravljali z vzklikom »Čuvajte Jugoslavijo!« ter z odgovorom »Čuvali jo bomo!«

Nad milijon oseb pri pogrebnih svečanostih v Beogradu. Po doslej zbranih statističnih podatkih je prispelo v zadnjih 15 dneh od dneva smrti kralja Aleksandra I. pa do včeraj v Beograd nad 1 milijon 300.000 ljudi, in sicer iz naše države in iz tujine. Veličastnim pogrebnim svečanostim je prisostvovalo nad milijon ljudi.

Nova gradbena dovoljenja. Upravni odbor mestne občine je imel te dni svojo sejo, na kateri je med drugim obravnaval tudi gradbene zadeve. Gradbena dovoljenja so dobili: Valentin Erker za visokoprtilično hišo v Jezdarski ulici, Rudolf Vodeb za enonadstropno stanovanjsko hišo v Kamniški ulici, France Skušek za enonadstropno hišo v Turnerjevi ulici, Katarina Mastnakova za preureditev

poslopja pri hiši na Koroški cesti in mestna občina za dve visokoprtilični stanovanjski hiši v Dalmatinovi ulici. Uporabna dovoljenja pa so dobili: Jaroslav Hinek za enonadstropno hišo v Stritarjevi ulici, Maks Pfeifer za visokoprtilično hišo v Kostanjevčevi ulici in tvrdka Pinter & Lenard za novo skladišče pri hiši na Aleksandrovi cesti.

Kredit za javna dela. Osrednji urad za zavarovanje delavcev je sklenil staviti vsako leto po 120 milijonov Din v obliki dolgoročnih posojil na razpolago našim samoupravam za oživiljenje gospodarstva, predvsem za javna dela, ki naj bi omilila brezposelnost. Banovine, mestne in kmečke občine bodo dobivale iz teh zneskov posojila za gradnje vodovodov, kanalov, bolnišnic in zdravilišč ter za izvedbo melioracijskih del in elektrifikacije.

Volitev skupščinarjev v železniški bolniški fond. V nedeljo 28. t. m. bodo od 8. do 14. ure pri vseh službenih enicah volitve skupščinarjev in njihovih namestnikov v železniški bolniški fond. Vsi upokojeanci, ki so člani železniškega bolniškega fonda, bodo prejeli še pred volitvami med uradnimi urami kuverte, v katero naj vložijo kandidatno listo, jo zalepijo in oddajo na dan volitev volilni komisiji one edince, ki jo vodi v svojem staležu. Vsak volilec voli osebno in se mora izkazati pred komisijo s svojim članskim listom.

Nekaj hitlerjevcev bo prezimilo v Lipiku. Nad 300 avstrijskih hitlerjevcev so premestili v kopališče Lipik, kjer bodo prezimili v tamkajšnjih hotelih, ki so čez zimo brez gostov. V Varaždinu je ostalo še okrog 1000 avstrijskih beguncev. Ta premestitev jim je pa tudi dobrodošla, ker je nastal zadnje čase spor med njimi in je bil na ta način likvidiran.

Trstenjakova razstava v prtiličju Hranilnice dravske banovine v Tyrševi ulici, ki je bila otvorjena v nedeljo dopoldne, je že doslej pokazala, da ima Trstenjak v Mariboru veliko ljubiteljev svoje umetnosti. Vendar pa pogrešamo še veliko našega meščanstva, ki bi vsekakor moralo biti v tesnejših stikih z našo umetnostjo. Trstenjakove slike, med katerimi so tudi nekatera zelo močna dela, zaslužijo v polni meri našo pozornost. Med dosedanjimi obiskovalci je bilo tudi že nekaj kupcev. Razstava bo odprta do vključno nedelje 28. t. m. vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 18. ure.

Uprava bolniške blagajne samostojnih trgovcev v Mariboru opozarja svoje člane, da se je dne 21. t. m. ob 10. uri vršila le komemoracija, dočim se je izredni občinski zbor preložil na nedeljo 28. t. m. ob isti uri pri »Orlu«. Vabila se posebej ne bodo poslala.

Naša vojska kupuje konje. Dravska divizijska vojaška oblast bo komisijskim potom kupila večje število konjev, in sicer za 32. topniški polk v Mariboru 75 konjev za havbične baterije, za prvo divizijo konjeniške artilerije v Slovenski Bistrici 20 težkih konj, za gorsko artilerijo za 39. pehotni polk v Celju 10, za gorsko artilerijo za 16. topniški polk v Ljubljani za havbiške baterije 75, za gorsko artilerijo pa 10 konjev. Vojaška oblast bo nabavljene konje takoj izplačala. Konji pa morajo biti popolnoma zdravi, močni, sorazmerno dobro razviti, brez kakršnekoli napake, stari najmanj 4, a največ 7 let, mirni pri podkovanju in poltemne barve. Za havbično artilerijo morajo biti visoki najmanj 166, a največ 170 cm, obseg trupa pa sme biti najmanj 25 cm večji od višine. Konji za gorsko artilerijo morajo biti visoki najmanj 150, a največ 156 cm, obseg trupa pa mora biti najmanj 16 cm večji od višine. Kmetovalci, ki bodo ponudili svoje konje vojaški oblasti naproday, morajo imeti v redu vse listine. Vsako posredovanje je popolnoma izključeno. Konje za havbično artilerijo bo plačala vojaška oblast po največ 5000 Din, za gorsko artilerijo pa po največ 2500 Din. Rok in kraj, kam naj pripeljejo kmetovalci svoje konje, pa bo naknadno objavljen.

Posnemanja vredna gesta zagrebske občine. Na dan kraljevega pogreba je zagrebska mestna občina pripravila kosilo in večerjo 3000 mestnim revežem. Sirotniki so dobili za kosilo celo pečenko. To pogostitev je mestna občina zagre-

ška priredila v duhu dobrotljivosti, ki jo je pokojni vladar vselej izkazoval revežem in v počastitev njegovega spomina.

Za Počitniški dom kraljice Marije na Pohorju. Kakor prejšnja leta, bo tudi letos na dan Vseh svetih pobiralo mariborsko Slovensko žensko društvo pred pokopališčem na Pobrežju prostovoljne prispevke za Počitniški dom kraljice Marije na Pohorju.

Slovensko obrtno društvo v Mariboru opozarja ponovno vse gg. šefe trgovce, ki so prejeli vabila za tečaj za moderno aranžiranje izložbenih oken, ki se prične v četrtek 25. t. m., da v lastnem interesu opozore na to svoje nastavljenice, ker smo opazili, da večinoma tega niso storili. Obenem prosimo vse zainteresirane gg. nastavljenice, da se prijavijo takoj v društveni pisarni, Jurčičeva ulica 8-I., levo, kjer dobijo tudi vse potrebne informacije. Telefon 28-48.

Mojstrski izpiti za mesarje in prekajevalce. Z uredbo banske uprave od 8. junija l. l. je bilo določeno, da obstojajo izpraševalne komisije za opravljanje mojstrskega izpita iz vseh obrtnih strok, ki jih naveda § 23. obrtnega zakona iz treh članov, le za kovaško in instalacijsko obrt ter za izdelovalce razstreliva pa iz 4 članov. Banska uprava pa je izdala novo odredbo, po kateri mora tudi izpraševalna komisija za mesarje in prekajevalce obstojati iz 4 članov. Z isto odredbo so določene tudi nekatere spremembe. Za Maribor je imenovan kot predsednikov namestnik združni nadzornik g. Ignac Založnik.

Javna zahvala. Zveza mladih intelektualcev se tem potom najiskreneje zahvaljuje gospodu upravniku mariborske bolnišnice v Mariboru g. dr. Vrečku za vsestransko pomoč v bolnišnici ter gg. zdravnikom dr. Mariniču, dr. Varlu in dr. Stanolu za podporo, ki jo nudijo brezposelnim intelektualcem s tem, da jih sprejemajo v brezplačno ordinacijo. Veliko socialno razumevanje naj bi služilo kot vzgled vsem! Istočasno se zveza zahvaljuje francoskemu in angleškemu krožku za učino, ki jo nudi njenim članom!

KNJIGARNA TISKOVNE ZADRUGE, podružnica, Maribor, Aleksandrova cesta 13, ima telefonsko številko 25-45. 4378

Dva smrtno ponesrečena splavarja. V bližini Preloga sta se smrtno ponesrečila splavarja Ivan Cepec in Jernej Jaučnik, oba od Sv. Ožbalta. Splav, ki sta ga krnila z ostalimi tovariši, je zaneslo na neko sipino in sta Cepec in Jaučnik zaradi nepričakovane sunke padla v vodo ter se potopila. Ker je bila noč, jima tovariši niso mogli pomagati in so oba pogoltnila deroči valovi Drave.

Ukradena krava. Posestniki Josipini Mejantovi v Vrhlogi je neznan tat sinoči odpeljal iz hleva 8 let staro kravo sive barve, vredno okrog 1600 Din. Posestnica je tatvino opazila rano jutraj in se takoj napotila v Maribor, ker je vedela, da je danes sejem za živino. Že spotjo je opazila svojo kravo, ki so jo gnali gonjaci z drugo živino na sejem. Kravo je danes jutraj v Hočah kupil prekupčevalec z živino in posestnik France Sagadin s Ptujске gore od nekega Franca Pučnika iz Prebukovja. Sagadin je zahteval pri nakupu od Pučnika tudi živinski potni list. Ker je imel Pučnik vse listine v redu, ni Sagadin slutil, da bi bila krava ukradena. Tudi se ni sumljivo zdelo, da je Pučnik prodal kravo za 822 Din, ker je bila precej mršava. Zadeva je bila prijavljena mariborski policiji, ki je zaslišala Sagadina in posestnico Mejantovo, kravo pa je zaplenila in jo izročila lastnici.

Grajski kino predvaja od petka dalje do vključno 31. oktobra pogrebne svečanosti viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Beogradu. Nadalje predvaja svečanosti in počivališče velikega kralja mučenika na Oplencu. Ta film je snimala Paramountova družba »Svetloton-film«. Pogrebne svečanosti so bile posnete iz največje bližine. Tako grandioznega žalnega spreveda svet še ni videl. Predvajanje tega filma traja 1 uro in pol. Ne zamudite, ogledati si ta film!

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan jutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenje črevesa.

Doraščajoči mladini nudimo jutraj čašico naravne »Franz Josefove« grenčice, ki dosega radi tega, ker čisti kri, želodec in čreva pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz Josefova« voda že pri malih največ težko zagatenih bolnikih. »Franz Josefova« voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Popadljiv pes. V Trničah na Dravskem polju je predvčerajšnjim popoldne popadel 4-letnega delavčevega sina Ivana Smolingera neki volčjak in tako hudo ugriznil v desno nogo, da je moral poskati zdravniške pomoči v mariborski bolnišnici.

Drobne policijske vesti. Policija je preteklo noč aretirala nekega Ernesta G. zaradi suma tatvine. Aretirani so bili nadalje Osman S. in Ivan F. zaradi potepuštva ter France R. in Alojzij G. zaradi splošnega suma. V policijskih zapori sta prenočila tudi Ivan C. in Edmund G., ker sta pijana razgrajala na ulici. Zabeleženih imajo na policiji tudi več prijav, po večini zaradi kršitve cestno-policijskega reda.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 9,2 stopinj C nad ničlo, minimalna temperatura je znašala 6,4 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 13 stopinjah 741, reduciran na ničlo pa 740; relativna vlaga 88; vreme je tiho in oblačno; vremenska napoved pa pravi, da bo vreme še naprej milo in vedno bolj oblačno.

Ptuj

Zopet požari na Dravskem polju. Ni še minilo 8 dni, odkar je požar uničil trem posestnikom v Pongercih pri Cirikovcih vse imetje in znaša škoda nad 150.000 Din, pa je na nepojasnen način že izbruhnil nov požar v Gorišnici pri Sv. Marjeti nižje Ptujja. Zgorelo je Janezu Nemcu, posestniku v Gorišnici, gospodarsko in stanovanjsko poslopje. K sreči so se rešili svojo živino in pohištvo, tako, da znaša škoda le okrog 15.000 Din. Hiša in gospodarski objekti so bili iz lesa in pokriti s slamo. Da se ogenj ni razširil na sosedna poslopja, se je zahvaliti gasilec iz Gorišnice, Gajevcev in Moškanjcev, ki so prihiteli na kraj požara ter ogenj omejili in pogasili. Naslednji dan pa se je zasvetilo nebo nad Dornavo, kjer je izbruhnil požar pri posestniku Ozvaldu Horvatu. Zgorelo je stanovanjsko in gospodarsko poslopje z vsemi poljskimi pridelki in poljskim orodjem. Živino so z največjo muko rešili, le ena težka svinja je zgorela. Škoda presega 30.000 Din. Na kak način je prišlo do požara, še v nobenem primeru ni pojasnjeno, pač pa so orožniki aretirali neko osebo, ki je osumljena, da je povzročila požar. Dotično osebo, ki je orožnikom prvotno zbežala, kasneje je pa bila zopet prijeta, so orožniki močno vkleknjeno ekskortirali v zapore ptujskega sodišča. Osumljenec dejanje zanika, vendar se mu bo krivda dokazala.

Karambol. V soboto 20. t. m. je prišlo na Hajdini pri gostilni Grabar med avtobusom, ki vozi na progi Maribor—Ptuj in nekim kolesarjem do karambola, ki je pretresel do mozga vse navzoče. Kljub temu, da sta vozila tako šofer kakor biciklist pravilno na desni strani, se je biciklist s kolesom vred v trenutku izogibanja znašel pod prednjimi kolesi avtobusa. Težki avtobus je kolo popolnoma zmečkal, kolesarja pa je udarec vrgel v stran 5 metrov daleč, pri čemur je ostal po čudežu docela nepoškodovan. Pri tem ni bila samo sreča v nesreči, ampak se je zahvaliti akrobatski spretnosti kolesarja, da si je rešil življenje. Kaj je zakrivilo karambol, še ni pojasnjeno. Gotovo pa je in to je splošno mnenje, da povzroča prometne ovire majhna kapelica, ki stoji na tamkajšnjem križišču ceste.

Nesreča z orožjem. Alojz Štebili, posestnika sin in Feliks Podhostnik, sin trgovca, oba iz Juršincev, sta tako nepravilno ravnala z nabitim flobertovko, da se je sprožila in Alojzija Štebilia nevarno ranila.

Spominjajte se CMD

Žalne manifestacije našega podeželja

Spominske prireditve v Krčevini

Mučeniška smrt našega ljubelega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja je — kakor povsod — pogreznila tudi prebivalstvo v Krčevini in Košakih v globoko, iskreno žalovanje. Poleg črnih zastav, izobešenih na šoli v Krčevini in na malone vseh hišah, se je pekoča bolest nad prerano in tako tragično izgubo njega, našega predobrega, velemodrega očeta, največjega in najzaslužnejšega Jugoslavana odražala v zaporednih žalnih sejah.

Prvo žalno sejo je v nedeljo 14. oktobra ob polnoštevni udeležbi imel občinski odbor velike občine Košaki. V pretresljivem govoru je župan g. Ivan Janžekovič izrekel obsodbo nad peklenjskim zločinom izvrška človeške družbe v Marseju dne 9. oktobra, nato pa opisal velika dela in večne zasluhe blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja za narodno in državno edinstvo Jugoslavije, zlasti pa njegova prizadevanja za ohranitev in utrditev miru in prijateljskega sožitja med evropskimi državami, za svojo vzvišeno, najplemenitejšo misljo pa je moral storiti mučeniško smrt. V globoko občuteni hvaležnosti so se g. odborniki poklonili manom velikega, nesmrtnega kralja s trikratnim klicem: »Slava!« Po petminutnem molku je g. župan prečital sožalno brzojavko Nj. Vel. kraljici Mariji in vsemu kraljevemu domu, ki je bila nato odposlana maršalatu dvora v Beogradu in g. predsedniku ministrskega sveta. Nadalje je prečital kraljevo oporoko z dne 5. jan. 1934, sestavljeno na Bledu, nakar so odborniki prisegli zvestobo in vdanost Nj.

Vel. kralju Petru II. in obenem obljubili v dejanjih za blagor države izvrševati zadnje — vsem sveto — sporočilo viteškega kralja mučenika: »Čuvajte Jugoslavijo!« — Potek turobno svečanostne seje pred v črtno odeto sliko blagopokojnega kralja, izredno lepo sliko Nj. Vel. kraljice Marije in Nj. Vel. kralja Petra II. v sokolskem kroju ter dostojnim okrasom iz zelenja je zapustil v srcih vseh odbornikov globok vtis.

Na podoben način so se vršile naslednje žalne seje, ki jih je vodil šolski upravitelj, oziroma predsednik zadevnih organizacij g. Cvetko, in sicer: dne 16. oktobra za učiteljski zbor, istega dne za obč. odbor Rdečega križa Košaki, dne 20. oktobra pa za obč. odbor JNS Krčevina—Košaki. Tudi s teh sej so se odposlale sožalne brzojavke visokemu kraljevemu domu z obljubo zvestobe in vdanosti Nj. Vel. kralju Petru II. — Dne 16. oktobra je priredila šola ob 8. uri žalno svečanost (komemoracijo) ob polnoštevni udeležbi učiteljstva in šolske mladine. Službe božje — zažurnice, dne 18. oktobra so se razen učiteljstva in otrok udeležili tudi mnogi roditelji; popoldne smo v velikem številu na Glavnem trgu v Mariboru prisostvovali v duhu pogrebnim svečanostim v Beogradu in Topoli. — Posebej bodi navedeno, da je tudi Sokolsko društvo Maribor III, Krčevina—Košaki ob polnoštevni udeležbi upravnega odbora že dne 12. oktobra priredilo žalno sejo, ki jo je vodil br. starosta Struna.

Slava kralju — živel kralj!

Žalovanje na Pobrežju

Pobrežje je dan pogreba blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja preživelo zaprtu vase. Nič živahnega ni bilo, kakor po navadi. Ozračje je ta dan napolnjevala tišina, le črne zastave so plapolale raz hiš in povečevale bol, ki je trgala pač siehernemu srcu. Vsi malobesedni in tužnih obrazov so se srečavali ljudje, saj niso ta dan mislili na delo, na dolžnosti. Misli so jim bile ob krsti blagega kralja Aleksandra, ki se je poslavljajal od vseh za večno.

Zjutraj ob 9. uri so vsa društva in mnogoštevilno občinstvo do zadnjega kotička napolnilo cerkev sv. Magdalene, kjer je g. dr. Meško daroval sv. mašo za blagopokojnim kraljem Aleksandrom. Po sv. maši pa je imel lep nagovor na prisotne. Tiho se je po maši vsa množica razšla, popoldne ob 14. uri pa se zopet zbrala v Rerčljev dvorani pred sliko pokojnega kralja, kjer so Sokoli in gasilci imeli častno stražo, da v duhu spremlja svojega pokojnega kralja na zadnji poti in se poslovijo od njega. Zbrani množici je lepo orisal kralja očeta, vladarja in junaka g. učitelj Kerhlanke, nato br. Požar in naraščajnik br. Ivo Klemenčič. Deklamacija »Mali kralj«, pa je po petminutnem molku, izsilila množici solze v oči. Pevsko društvo »Zarja« je zapelo žalostinko »Človek glej!«

Od mrtvega viteškega kralja smo se poslovili s trikratnim »Slava!« Novemu kralju Petru II. pa smo vsi prisotni obljubili neomajno zvestobo in mu zaklicali krepki: »Živel kralj Peter III!«

Žalne svečanosti v Vuhredu

Z bridko žalostjo je v četrtek 18. t. m. ves Vuhred v duhu spremljal našega velikega vladarja na njegovi zadnji poti.

Pri službi božji ob 8. uri je prisostvovalo vse ljudstvo iz bližnje in daljnje okolice, s predstavniki občine, drž. železnice, vseh tukajšnjih društev in porporacij ter šolska mladina. Po končanem cerkvenem opravilu so se predstavniki podali v občinsko pisarno k podpisu žalne listine, katere besedilo je bilo brzojavno poslano maršalatu dvora. Popoldne se je vršila žalna komemoracija na prostem pred cerkvijo. Na lepo okrašenem ozadju je visela slika kralja-mu-

čenika, nad njo pa pozlačen trnjev venec. Med cvetjem so gorele voščenske, ob strani je pa bila postavljena častna straža Sokolov z golimi sabljami. Ljudstvo je napolnilo ves prostori prostor, sredino pa so zavzeli Sokoli, gasilci in šolska mladina. Po žalnem zvonjenju in molitvah je bil petminutni molk, nakar je šef železniške postaje g. Završnik imel žalni govor.

Po govoru je vsa zbrana množica zaklicala trikratni »Slava« pokojnemu kralju. Člani strelske družine in lovcev pod poveljstvom g. Keglieviča so oddali častno salvo, nakar je ljudstvo globoko potrto in sklonjenih glav s solzami v očeh ter bolestjo v srcu zapuščalo žalno svečanost.

Roditeljski sestanek v Krčevini

V krčevinski šoli se je v nedeljo popoldne vršil prvi roditeljski sestanek v tekočem šolskem letu, na katerem so bili prav številno zastopani tudi člani in članice tukajšnjega Sokolskega društva Maribor III. Skupno se je udeležilo sestanka nad 100 oseb. Šolski upravitelj je po otvoritvi in pozdravu opravil še komemoracijo blagopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju, nesmrtnemu največjemu Jugoslavanu, modremu izgraditelju naše države in vztrajnemu poborniku za ohranitev miru v Evropi. Globoko ganjeni so mu prisotni zaklicali trikrat »Slava!«

Z navdušenim trikratnim »Živio!« so pozdravili Nj. Vel. kralja Petra II., obljubivši mu poprej neomajno zvestobo in vdanost ter dejansko izpolnjevanje oporoke njegovega in našega mučeniško preminulega očeta: »Čuvajte Jugoslavijo!« Nato je učiteljica ga. Jasna Šetinc imela stvarno, zanimivo in vsem dojmljivo predavanje o domači vzgoji otrok v družini, kažejoča na eminentni pomen dobrega in slabega vzgleda, ki v prvi vrsti oblikuje značaj otroka.

Kot tretji predavatelj je nastopil sicer priletni, toda še vedno mladeniško navdušeni narodnjak in Sokol g. dr. Schmirmaul, ki je po filozofskem uvodu o vesoljstvu in večnosti materije v njem predaval o temeljnih načelih za ohranjanje zdravja s priprostimi, često domačimi pripomočki. Br. starosta, prof. Stru-

na se je poživovalnemu zdravniku za praktične napotke iskreno zahvalil.

Na prihodnjem roditeljskem sestanku

v novembru bo pa predavanje o nacionalni in državni vzgoji šolske mladine doma in v šoli.

Mladim intelektualcem

PROGLAS ZVEZE MLADIH IN INTEKTUALCEV V MARIBORU

Dovelj besed je bilo že izrečenih in mnogo črnila brezplodno politega o usodi današnje mladine in onih, ki doraščajo, o vprašanju, kam z njo, kako ji pripomoči do zaposlitve? Ta vprašanja se tičejo enako mladine, ki se je izšolala, ali se še šola, kakor tudi mladine, ki se želi preživljati z ročnim delom. Ni vesela njena sedanjost, še manj ji obeta bližnja bodočnost. Mislečemu človeku, ki opazuje časovne krče v gospodarskih in političnih sestavih današnje družbe, se vsiljuje spoznanje, da eksperimenti, ki nimajo globoke in solidne miselne podlage, mladini ne prinašajo trajne rešitve iz njenih stisk (eksistenčne, moralne, seksualne itd.) pa naj si bodo prizadevanja v tej smeri te ali one vrste.

Navzlic temu spoznanju ne manjka mladini življenjskega poguma, čeprav jo navdaja težek pesimizem, toda ta se tiče današnjega dne in le še najbližje bodočnosti. Kar seže preko jutri, recimo do ločnejše — preko življenja enega rodu, je odločno njeno! Že danes je mladina po težnjah svoje miselnosti klicar svoje boljše bodočnosti, a napoči zanjo tudi čas, ko bo odločujoče posegala v dogajanja social. in ekonomskega razvoja družbe. V srcih mladine trajno klije imperativna zavest, da je njena dolžnost: za vsako ceno vztrajati, klubovati vsem težavam, zlasti pa ne kloniti glave, ko doživljaš dan na dan ponižanja zavoljo nezaposelnosti in negotove eksistence.

Časovne stiske, ki v obilni meri obiskujejo in tarejo današnjo mladino enake ko delovno ljudstvo, pripomorejo mladini, da doume življenje v njegovi mnogovrstnosti, spozna kar bi bilo najbolje želeči, sestav današnjega družbenega reda in vse njegove učinke socialnega in gospodarskega značaja. Ob enem spozna mnogovrstnost socialnega dogajanja, od koder pronicne v bistvo ustroja današnje družbe.

Stiske, ki jih mladina sama takorekoč osebno doživlja, naj bodo povod, da krene z lučjo razuma v temne kote svoje miselnosti, ki jo naj razsvetli s spoznanjem, ki ne vara in ne nosi zgolj videza resničnosti, marveč vsebuje pravo podobo današnje stopnje razvoja družbe in napredka. Mladina se mora končno navaditi, da vrednoti in ocenjuje mnogovrstne plati človeške delavnosti po vidikih, ki so pravilnejši in izčrpniji. Spoznati mora, da s samim znanjem še ne more progresivno oblikovati družbe, marveč, da je za to potrebno tudi plodno razmišljanje. Le po tej poti utegne mladina premagati napačne, ki so jih delali in jih še zagrešujejo pripadniki starega rodu in kova.

V tem smislu je nedvomno, da čakajo naš mladi rod velike in resne naloge. Doba, ki prihaja, bo neizprosno terjala od mladine, da jih izvrši. Kaj pravim doba, ljudstvo in njega bodočnost? Vsakdo mislečih in čuječih čuti potrebo po sposobnih široko in globoko izobraženih ljudeh. Potreben nam je krepek in zdrav rod mladine, ki ji ni do pridobivanja koristnih ugodnih položajev, marveč za blaginjo delovnega ljudstva v zavesti, da bo s tem zadoščeno tudi njej. Ni lepše bodočnosti za današnjo in doraščajočo mladino, dokler se ne uresniči socialna in gospodarska načela po prvobitnih, a doslej neizvedenih težnjah francoske revolucije.

Izšolani del današnje mladine, ki preživlja svojo najtežjo preizkušnjo, čas nezaposelnosti, si je zamislil in izvedel organizacijo za zaščito svojih koristi. Imenuje se »Zveza mladih intelektualcev« ali kratko »ZMI« in ima svoj sedež tkzv. matično vodstvo v Mariboru. Ta organizacija je vznikla iz prepričanja, da si more mladi rod le organizirano priboriti primeren glas v javnosti in edino po tej poti kolektivno upoštevanje svojega materialnega in duševnega položaja. — ZMI ni politično usmerjena organizacija, ni ne belo ne modro in ne rdečepobarvana, nego združuje jugoslovanske mladine intelektualce vseh ver in političnih prepričanj, ker ima namen, da bi bila

materijalna in duševna opora svojim članom. Od članov le zahteva, da nimajo osebnih pretenzij in se zavedajo dolžnosti do organizacije ter nalog, ki si jih je nadel. Zato vabi v svoje vrste predvsem duševno čile izšolane ljudi obojega spola in vseh poklicev, zlasti pa nezaposlene in take s trilo eksistenco. Prizadeva si pobuditi v svojih članih iniciativnih misli za uspešnejše izvrševanje poklicnih dolžnosti, daje pa tudi pobudo za izven poklicno delo, ki bodi nadpovprečno delo!

Vsestranka o področja člov. delavnosti. ZMI skuša dobiti delo za vsakega šolanih ljudi in si prizadeva olajšati njih težave gnotnega položaja ter jih pri tem ščititi. Zato se javite na njen naslov vsi študenti in akademiki, abiturienti in absolventi z akademsko izobrazbo, prav tako pa tudi drugi inteligenti, ki menite, da bi mogli s čimer koli pripomoči mladim, bodisi gnotno, bodisi s pametnimi nasveti! Sporočite nam vsi svoje načrte, izrecite svoje želje o delu organizacije! Za nezaposlene, za one, ki niso v svoji poklicni službi, ima Zveza mladih intelektualcev lastno borzo dela za inteligenčne poklice v Mariboru. Nezaposlenim skuša čim prej priskrbeti poklicno zaposlitev, če pa te ne, pa vsaj potrebnim eksistenco za silo.

Sporočite na njen naslov svoje osebne podatke, navedite svojo strokovno izobrazbo, razložite svoje domače in individualne gnotne ter posebne želje, nakar dobite takoj odgovor in primerne tiškovine. Za točnost podatkov, ki so na razpolago samo borzi dela, odgovarja vsak pod svojo častjo in pred organizacijo, ki more v svojem imenu in v skladu z ugledom intelektualcev posredovati pri delodajalcih samo primerne osebe. — Borzo dela čaka v bodočnosti ogromno podrobnega dela. Z veseljem bo sprejela sodelovanje vseh onih, ki imajo resno željo, da se bliže seznanijo z razmerami na delovnem trgu. Praktično delo, intervencije in posredovanja pri oblastvih, organizacijah, industriji, bankah in posameznikih je omogočilo že marsikatero nastavitve, ki bi je morda sicer ne bilo.

Izjavljamo vsem, da izvira naš program iz naše mlade volje in hotenja po resničnem in pravilnem delu, ki je naša dolžnost do delovnega ljudstva vseh stanov in do države in ki edino prinaša intelektualcem radost in veselje do življenja, katerega smisel jim poglubi. Zato združujemo svoje člane v strokovna združenja, ki rešujejo povsem samostojno strokovna vprašanja, a z anketo skupne, predvsem socialne probleme; dajemo članom priliko za samoizobrazbo v raznih tečajih, za dramsko in splošno kulturno udejstvovanje pri raznih odsekih. Gojimo tudi družabnost na izletih ter večerih. Tako se ustvarja potrebna povezanost vseh stanov in strok ter se utrjuje zavest skupnosti, samopomoči in soodgovornosti! Hočemo pa v bodočnosti še mnogo bolj na široko zasidirati svoje delo ter s pomočjo pisane in govorne besede, bodisi v znanstveni, bodisi v beletristični ali drugi obliki javljati javnosti svoja prizadevanja. Želimo sodelovati pri vseh socialnih, kulturnih in narodnih gibanjih. Odločimo apeliramo na vse činitele, da nam pomagajo pri našem resnem stremljenju še bolj kot doslej.

Kr. banska uprava je potrdila naša pravila in z dejansko podporo dala našemu delu hvalevredno priznanje. Mariborska občina nam je z znosljivimi pogoji stavila na razpolago lokale v gradu, kamor se bomo skoraj preselili. Tudi ostale strokovne in druge organizacije so nam obljubile svojo pomoč. Počasi smo se začeli zbirati in mnogo ovir smo morali premagati, preden je javnost spoznala naše prave namene in cilje. Toda nismo ostali osamljeni — med našimi javnimi delavci smo našli več oseb, katerim dolgujemo vso zahvalo, da moremo nuditi našim članom zaščito, ugodnosti in olajšave, ki smo jih dosegli. Naj jim bo ob tej priliki izrečena naša naj-

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

X.

Gryce je našel nadzornika popoldne v opravke zakopanega, ki so se predvsem tikali tega primera. Nova dejstva so spravili na dan in je pravkar hotel iz množice gradiva izluščiti jedro. Bil je razburjen, ker ga je nekdo odkritje, na katero je naletel, zelo iznenadilo. Gryce mu je prišel kakor nalašč; pustil mu je komaj toliko časa, da je sedel ter začel:

»Zarota dobiva vedno večji obseg, Gryce. Še neko gospodično smo našli, ki pozna moža s sivimi očmi in črno brado. Dozdeva se mi, da ne more biti tisti, ki je zasledoval ostale deklice. Imenovala mi je njegovo ime...«

»Oprostite,« ga je prekinil Gryce, »mogoče to?«

Izvekel je vizitko, ki jo je prinesel od zadnjega pogovora s seboj. Nadzornik jo je pogledal, strmel v Gryceja in molčal. Očito ni zaupal niti svojim lastnim očem.

»Kaj ne, da je neumljivo?« je povzel detektiv. »Isto ime?«

»Isto.«

Gryce je vizitko zopet spravil, bobnal razburjeno s prsti po mizi in bil nekaj časa prav tako osupel, kakor njegov pred stojnik. Toda kmalu so mu izginile gube s čela, zakaj ko je bilo kako dejstvo dokazano, se je vživel vanj brez odlašanja.

»To je torej končano, našli smo moža,« je izjavil jezno.

Nadzornik je napravil mračen obraz in pristavil:

»Skoraj ne morem verjeti, tu mora biti pomota.«

»Mislite? Na vizitki je ime gospoda, o katerem je pripovedovala učenka gospe Haddenove; tudi se strinja opis natančno z zunanostjo onega, ki ga poznamo.«

»Obžalovanja vredna resnica, ki jo odkrito obžalujem.«

»Seveda, toda resnici moramo pogledati v obraz! Mi hočete sporočiti še kaj natančnejšega?«

Nadzornik je odkimal in se lotil opravkov, toda brez običajne dobre volje. Kljub vsemu še ni izgubil vse vere v človeško naravo in bilo mu je težko, ko je videl svoje zaupanje omajano.

Pol ure nato je sedel Gryce v svoji zasebni sobi ter premišljeval o stvareh, ki mu jih je nadzornik pravkar razodel. Prvo točko so tvorile žrtve in drugo

povzročitelj zarote. Začel je s prvo skupino.

Na novo odkrita Jenny Rogers je bila učiteljica in je živela s starši v prijetnem stanovanju južno od Štirinajste ulice. Bila je mlada, lepa, vesela; a zaradi boleznij v ledjih je hodila nekoliko šepaje. Pri veselem izpolnjevanju svojih stanovskih dolžnosti je pričakovala v svojem skromnem življenju le to, kar si je mogla s svojim delom priboriti. To zadovoljno razpoloženje je doživelo zaradi nepričakovane udarca hud udarec. Ko se je nekega dne vrnila iz šole, je našla v svoji sobi elegantnega, izredno priključivega gospoda. Bil ji je neznan, toda vse njegovo vedenje je izražalo nekaj, kar ji je odvzelo vsako zadrego, ki jo je sicer občutila v občevanju s tujcem. Smehljaje mu je šla nasproti in je pri tem šepala tako malo, da njene napake očito ni niti opazil, kajti iz njegovih oči je žarelo občudovanje, ko jo je nagovoril:

»Vaša prijateljica mi je izročila priporočilo do vas, gospodična Rogers, in upam, da mi oprostite, ako vas nadlegujem z nekaterimi vprašanji osebnega značaja.«

Ko je čutila vrstice svoje prijateljice, se je prijazno nasmehnila, da sta se ji prikazali dve ljubki jamici. To je pove-

čalo njegovo občudovanje. Neznanec je sedel na njeno stran in pričel:

»Važna zadeva me je pripeljala k vam. Neki prijatelj mi je naročil, da poiščem mlado damo, ki bi bila pripravljena prevzeti oskrbo in pouk dveh otrok brez matere. Vem, da imate dolžnosti do rodbine, toda porudba je tako ugodna, da mi privolite brez obotavljanja, kakor hitro vam bo znano vse nadaljnje. Potovanje v Evropo — njene oči so zažarele — »služkinja za otroke na razpolago: obzirno, najprijaznejše ravnanje tete otrok, s katero bi potovali, denarja dovolj, da...«

»Prosim,« je vzkliknila in vnovič dvignila majhno roko, »najraje ne bi slišala ničesar o tem. Hrepenela sem po spremembi, koprnim, da bi potovala, potrebujem denar — in otroci so moja slast, toda imam bolešno mater, ki je ne morem zapustiti tudi tedaj ne, ako bi jo mogla potem lažje podpirati. Kaj ne, govoriva o drugih rečeh in o tem ne izgubljam besed!«

Nadzorniku je podrobnosti tega razgovora povedala teta, ki je ves čas sedela v sosedni sobi pri delu in ni mogla dovelj prehvaliti, kako čudovito ljubka je bila njena nečakinja, ko je govorila te besede. Gospod je bil nedvomno istih nazorov, kajti oči so mu žarele in je nadaljeval z rastočo vnemo:

iskrenejša zahvala. Vse druge dobre volje pa pozivamo, da nas v naših strem-ljenjih dejansko podpro! Pisarna ZMI ima svoje stalne uradne ure ob delavni-kih od 11. do 12. ure v društvenih loka-

lih, Sodna ulica 9-III. in po preselitvi, ki jo bomo še objavili, v mariborskem gradu, Trg svobode, kjer se vam nudijo vse nadaljnje informacije.

Nogometaši slave spomin viteškega kralja

V NEDELJO 28. OKTOBRA BODO V VSEH KRAJIH NAŠE DOMOVINE PRISEGLI NOGOMETAŠI, DA BODO ZVEŠTO IZVRŠEVALI OPOROČLO BLAGOPOKOJNEGA KRALJA: »ČUVAJTE MI JUGOSLAVIJO!«

Ljubljanska nogometna podzveza objavlja okrožnico Jugoslovanske nogometne zveze št. 44:

Upravni odbor JNS je s predstavniki podzvez, zbranih v Beogradu zaradi počaščenja in udeležbe na pogrebu blagopokojnega kralja Aleksandra I. sklenil in poroča vsem podzveznim klubom, funkcionarjem, sodnikom in igralcem:

Naš kralj je umrl za Jugoslavijo in umirajoč je naslovil kraljevski poziv vsemu narodu, naj čuvamo zedinjeno domovino. Mladina in njeni voditelji, zbrani v nogometnih društvih, so dolžni na prvem mestu, ker je bodočnost domovine v znatni meri v njihovih rokah, odslej še bolj krepko in vestno vsak čas in ob vsaki priliki delati na to, da se kraljevska želja in narodna težnja uresniči.

Strti od bolesti in tuge, toda odločeni uresničiti njegovo delo, se bomo zbrali ob istem času v vsej državi, vsi z istimi občutki in bomo usmerili svoje misli proti onemu, ki je dal vse za nas, za dobrobit naroda in države.

Klanjajoč se njemu in njegovemu spomenu, naj zatripeljejo naša srca z istimi utripi, naj naša hotenja streme za istim ciljem in naj val teh besed objame vso našo domovino od njenih severnih do južnih, od vzhodnih do zahodnih meja:

»Mi sportniki Jugoslavije se obvezujemo s svojo besedo poštenih ljudi, da bomo vedno čuvali oporočlo našega blagopokojnega kralja in pokrovitelja in da bomo vedno imeli pred očmi interese domovine in narodnega edinstva.

Do skrajnih meja svojih moči hočemo čuvati Jugoslavijo in biti zvesti Nj. Vel. kralju Petru II.«

Ta zaobljuba se bo izvršila 28. oktobra t. l. v vseh krajih ob 14.30 uri na enem izmed igrišč, ali v zaprtem prostoru (za primer slabega vremena). Prisostvovati morajo zaobljubi v vsakem kraju vsi podzvezni, okrožni in klubski funkcionarji, vsi sodniki in igralci. Pred zaobljubo bo imel predsednik podzveze (okrožnega odbora ali kluba) na zbrane sportnike nagovor o blagopokojnem kralju in državnem edinstvu.

Potem se bodo odigrale v vseh krajih tekme med krajevnimi rivali v korist »Fonda viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja«, ki se snuje pri zvezi.

V krajih, kjer obstoja samo en klub, bosta javno tekmo igrali dve njegovi moštvi.

Vse podzveze bodo celokupno organizacijo izvedle na svojem ozemlju, in v kolikor bo mogoče, bodo organizirali tudi prenos po radiu iz Beograda. Od 9. do 10. minute prvega polčasa se tekme prekinejo (minuta molka).

Od 28. oktobra dalje se bo za vedno v korespondenci uporabljaj papir, na katerem bodo zgoraj na desni ali levi strani vidno natisnjene besede: »Čuvali bomo Jugoslavijo!«

V znak žalosti za blagopokojnim kraljem odredjena prekinitvev tekem traja do 28. oktobra 1934. ob 14.30 uri. Od 28. oktobra 1934. do 9. aprila 1935. se morajo med igranjem vseh tekem razobešati državne in klubske zastave na pol druga. Vsi igralci morajo v času od 28. oktobra 1934. do 9. aprila 1935. na tek-mah doma in v tujini nositi črn trak na levem rokavu dresa.

Nalaga se vsem okrožnim odborom in klubom LNP, da pripravijo vse potrebno za izvršitev sporeda prihodnje nedelje v smislu gornje službene objave JNS in da se točno držijo tudi vseh ostalih odredb te objave. Podrobnejša navodila sledijo. Dr. Janko Köstl, predsednik LNP.

Sokolstvo

Sokol Maribor II. poziva vse telovadbe oddelke zopet k redni telovadbi. Telovadba za starejše člane je vsako sredo od pol 21. do 22. ure. — Načelnik.

Poljčane

Trije brezposelni razbojniki. V hiši blednega 60-letnega posestnika Jožeta Turina so se te dni pojavili trije brezposelni, ki so se vedli tam kot pravi razbojniki. Prišli so najprej ob dveh popoldne in prosili milodara. Okrog šeste ure zvečer pa so se pojavili ponovno. Zdaj niso več prosili. Dva po obrazu črno namazana sta stopila v hišo oborožena s kolom in nožem, tretji je stal zunaj na straži. Ženi je nastavljen eden na prsi nož,

češ, da jo bo ubil, če se le gane ali zakriči, drugi je zahteval od gospodarja, ki je ležal bolan v postelji denar, ter ga pretepal in nečloveško mučil. Nato sta ga zvezala in sama preiskala hišo. Vendar zaželenega denarja nista našla, čepraj sta se tega pri Turinu, ki je bil v Ameriki, nadejala. Pobraba sta le nekaj drobiža, tri zlate ure, tri prstane in nekaj angleškega in italijanskega drobiža. Potem so izginili v noč. Od strahu in groženj se žena ni upala javiti zadevo orožnikom, ki so za razbojništvo zvedeli drugod in rokavnjače, ki so iz krškega in ptujskega sreza, že izsledili. Vsi okrog so ogorčeni nad to predrznostjo.

Vlom v gostilno v Spodnjih Lažah. Preteklo nedeljo ponoči je bilo vlomljeno v znano gostilno Ivana Mlakeja v Sp. Lažah. Ko je hotela dekla zjutraj pospravljati, je našla vsa vrata gostilne, ki jih je gospodar zvečer skrbno zaklenil, odprta. Še bolj se je prestrašila, ko je našla sekiro, ki so jo storilci vzeli s seboj v obrambo. Vsi predali so bili odprti z detom. Odprta so bila tudi hišna vrata, na mizi pred hišo pa so stale izpraznjene steklenice žganja, likerja in vina, kar so si vlomilci privoščili pred odhodom. Razen pijače so odnesli gostilničarju še nekaj drobiža, birmansko uro in nekaj druge drobnarije. Iz veže pa je izginilo 1600 Din vredno koio občinskega tajnika g. Gruma iz Loč, ki si ga je pred kratkim kupil. Na istem mestu so pustili staro kolo, vzeto v Poljčanah. Slišal ni nihče ničesar, ker so stanovanjski prostori na drugi strani hiše. Orožništvo iz Loč zasleduje storilce, ki so jim morale biti razmere v hiši prav do-tro znane.

Ljudje postanejo lepši.

Na vprašanje, ali postanejo ženske lepše, so odgovorili v Ameriki antropolog, psiholog in umetnik. Prvi je profe-

sor dr. Montagne z newyorške univerze. Vprašate me, ali postanejo ženske lepše? — je dejal. Seveda postanejo, in moški tudi. Oboji bodo večji in vitkejši. Lepota je samo vprašanje vzgoje. Saj smo potrebovali blizu 50 milijonov let, da smo postali taki, kakršni smo. Zdaj se pa ta proces hitro nadaljuje in čez nekaj milijonov let bodo ženske še lepše, kakor so sedaj. Naši potomci bodo imeli tudi drugačne pojme o lepoti, kajti lepote ne bodo več določale biološke posebnosti, marveč socialni činitelji. Tudi dr. Grace Adamsova je izjavila, da postanejo ljudje lepši in s tem mnenjem se strinja tudi slikar Russelle Patterson. Dejal je, da je samo ob sebi umljivo, da bodo ženske vedno lepše. Po njegovem mnenju je to samo vprašanje napredka kozmetike in krojaške obrti. Na to pa končno ni treba čakati — nekaj tisočletij!

Slabi časi tudi za debeluhe.

V Berlinu imajo poleg drugih čudnih organizacij tudi klub debeluhov, ki je pa začel zadnje čase pešati, ker izgublja zaradi pomanjkanja kvalifikacije člana za članom tako, da mu preti nevarnost, da sploh razpade. Najuglednejši člani kluba, sami odlični debeluhi, so namreč začeli hujšati. Predsednik je potožil nekemu novinarju, da so prišli tudi za debeluhe slabi časi. Zdaj se giblje teža članov med 130 do 150 kg. Še pred 10 leti je pa imel klub dva člana, ki sta tehtala 200 kg, več članov pa 180 kg. Najdebelejši človek Berlina je bil krčmar Sperling, ki je tehtal 235 kg. Zdaj so taki debeluhi vedno redkejši. Predsednik je tudi povedal novinarju, da je klub priredil vsak mesec dva izleta. Pri zadnjem — bilo jih je 34 — so pojedli v neki gostilni 15 kg salame, 10 kg sira in 380 žemelj, popili pa 250 litrov piva. Pri tem je pa potožil, da v dobrih starih časih na izletih niso tako malo jedli in pili...

Mali oglasi

Razno

MOTORNI KOLESI
(Sportno in tourno) zamenjam za les (goriljivi in rezan les). »Jugoelektra«, Maribor, Can-karjeva 26. 4329

Posojilo

IŠČEM POSOJILU
Din 25.000 za takoj proti 8% obrestovanju mesečnim odplačilom po Din 300. Zastavljam hišo na zelo prometnem kraju ob banovanski cesti. Naslov v upravi »Večernika«. 4376

Sobo odda

ZRAČNO, SOLNČNO
parketirano sobo z uporabo kopalnice na Kralja Petra trgu oddam takoj poljšemu gospodu. Vprašati v dr. Verstovškovi ulici 6-II. vrata 19 4134

SOBO

s posebnim vhom, higijensko, z dvema posteljama, oddam s 1. novembrom ali takoj. Frankopanova 14/I. stan. 5. 4372

Spomnite se CMD

Kupim

GUME POSEBNIH AVTO-MOBILOV
plačam Din 7 — kg. Justin Gustinčič, Tattenbachova 14. 4374

Stanovanje

NA UDOBNO STANOVANJE
z jutrišnjim sprtnje manjša družina dijaka po ugodni ceni k sinu gimnazijcu žestotolu. Vpraša se na Ruški cesti 7/I. Kranj. 4375

Službo išče

IŠČEM MESTO
za raznašalec peciva z nekaj kavčije. Praprotnikova ul. 11. Krčevina, Pelko Karel. 4373